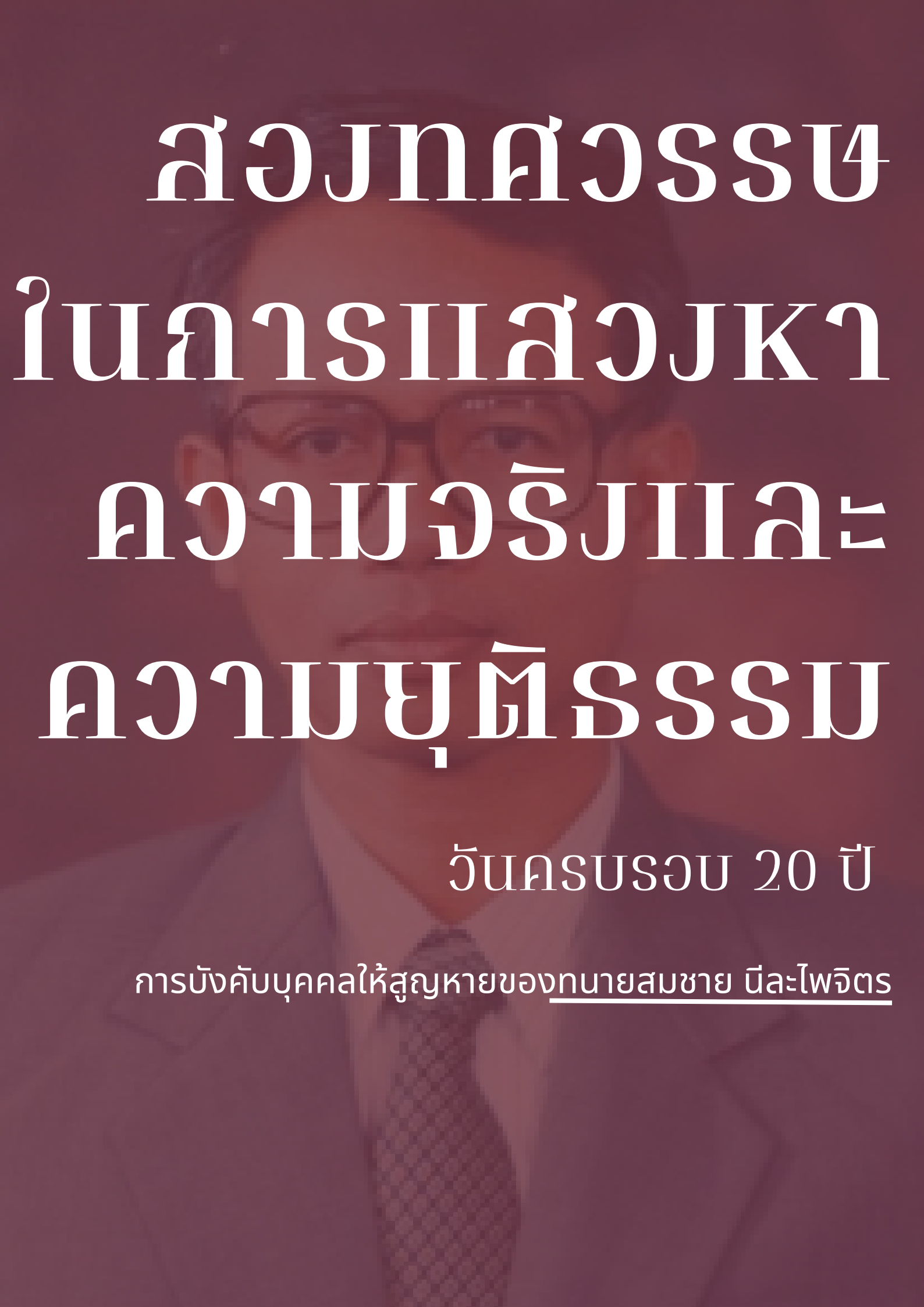

ส่องทศวรรษ ในภาารแสวงหา ความจริงและ ความยุติธรรม

วันครบรอบ 20 ปี

การบังคับบุคคลให้สูญหายของ ทนายสมชาย นีละไพจิตร

20 ปีแห่งการค้นหาคความยุติธรรม

วันที่ 12 มีนาคม พ.ศ. 2567 เป็นวันครบรอบยี่สิบปีของการบังคับให้สูญหายของนายสมชาย นิละไพจิตร ทนายความและนักปกป้องสิทธิมนุษยชนจากกรุงเทพมหานคร ประเทศไทย สมชายเป็นอดีตประธานชมรมนักกฎหมายมุสลิม อีกทั้งรองประธานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน สภากายความ แม้ว่าเวลาจะล่วงเลยไปถึงยี่สิบปีแล้ว แต่นางอังกา นิละไพจิตร ภรรยา และสมาชิกในครอบครัวของสมชายยังคงไม่ทราบความจริงว่าในเย็นวันที่ 12 มีนาคม พ.ศ. 2547 นั้น เกิดอะไรขึ้นกับนายสมชายบ้าง หลังจากที่มีประจักษ์พยานเห็นกลุ่มชายฉกรรจ์บังคับให้นายสมชายขึ้นรถบนถนนรามคำแหงซึ่งเป็นบริเวณพลุกพล่านแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร

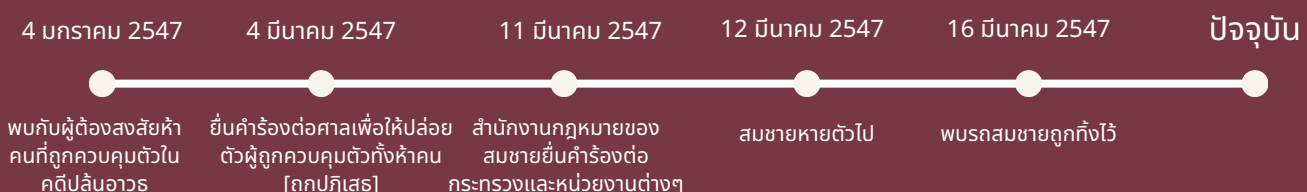
สมชาย นิละไพจิตร

สมชาย นิละไพจิตรได้ต่อสู้เป็นเวลากว่า 20 ปี นับตั้งแต่ช่วงทศวรรษที่ 1980s เพื่อปกป้องสิทธิของประชาชน โดยเฉพาะชาวไทยมุสลิม เชื้อสายมลายู ในพื้นที่ “จังหวัดชายแดนภาคใต้” ของประเทศไทย ซึ่งครอบคลุมพื้นที่จังหวัดยะลา ปัตตานี นราธิวาส และสงขลา การทำงานของนายสมชายบ่อยครั้งเป็นการปกป้องคุ้มครองสิทธิของผู้ถูกกล่าวหาว่ากระทำการต่อต้านรัฐบาลและหลายครั้งก็เป็นการโต้แย้งการกระทำของเจ้าหน้าที่รัฐ ยิ่งในช่วงที่สิทธิในการได้รับการพิจารณาคดีที่เป็นธรรมของผู้ต้องสงสัยในสถานการณ์ความรุนแรงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ถูกละเมิดเพิ่มมากขึ้น สมชาย นิละไพจิตรก็ยังมุ่งมั่นที่จะคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิมนุษยชนในพื้นที่ดังกล่าวมากขึ้น

ก่อนการหายตัวไป

สมชาย นิละไพจิตรและเพื่อนร่วมงานจากชมรมนักกฎหมายมุสลิมได้เข้าพบผู้ต้องสงสัย 5 คนที่ถูกควบคุมตัวหลังเกิดเหตุการณ์ปล้นอาวุธของกองทัพอากาศแห่งหนึ่ง และเหตุการณ์ลอบวางเพลิง 18 แห่งในจังหวัดชายแดนใต้ ในวันที่ 4 มกราคม พ.ศ. 2547 โดยผู้ต้องหาทั้ง 5 อ้างว่าถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจบังคับให้รับสารภาพว่ากระทำความผิดเกี่ยวกับความมั่นคง สมคบกันก่อการกบฏ จัดหาคนเข้าร่วมและรวบรวมอาวุธเพื่อก่อการกบฏ และกระทำการเป็นอั้งยี่ซ่องโจร อีกทั้งร้องเรียนว่าตนถูกกระทำการทรมาน ทั้งนี้ ภายหลังจากได้รับข้อร้องเรียนเรื่องการทรมาน นายสมชาย นิละไพจิตรจึงได้ยื่นคำร้องต่อศาลในวันที่ 4 มีนาคม พ.ศ. 2547 เพื่อขอให้ปล่อยตัวชายทั้ง 5 คนที่ถูกควบคุมตัวไว้ แต่ศาลยกคำร้องดังกล่าวในวันเดียวกัน ต่อมาในวันที่ 11 มีนาคม พ.ศ. 2547 หนึ่งในวันก่อนที่จะหายตัวไป สำนักงานกฎหมายของสมชาย นิละไพจิตร ก็ได้ทำการยื่นจดหมายร้องเรียนเกี่ยวกับการกระทำการตามดังกล่าวต่อกระทรวงหลายกระทรวง รวมถึงหน่วยงานต่าง ๆ

การKayตัวไป

ในวันต่อมา วันที่ 12 มีนาคม พ.ศ. 2547 สมชาย นิละไพจิตร ไปทำงานตามปกติโดยขับรถยนต์ส่วนตัวยี่ห้อฮอนด้าซีวิค สีเขียวเข้ม ตอนเย็นวันนั้น เวลา 20.00 น. สมชายเดินทางไปโรงแรมชาลีน่าย่านถนนรามคำแหงพร้อมกับทนายความฝึกหัด เพื่อรอกนายความอีกคนหนึ่งที่จากชมรมนักกฎหมายมุสลิม จนกระทั่งเวลา 20.15 น. ทนายความจากชมรมนักกฎหมายมุสลิมได้โทรศัพท์แจ้งนายสมชายว่าไม่สามารถมาร่วมประชุมได้ สมชายจึงตัดสินใจไปพักค้างคืนกับเพื่อนแถวถนนรามคำแหง

จากคำให้การของประจักษ์พยานในชั้นศาลทำให้ทราบว่าสมชาย นิละไพจิตรได้ขับรถยนต์ออกจากซอยรามคำแหง 65 ไปตามถนนรามคำแหงมุ่งหน้าไปทางหมู่บ้านสวนสน จนเวลาประมาณ 20.30 น. รถยนต์ที่ตามหลังรถของนายสมชายมาขับเฉี่ยวบังคับให้ต้องจอดรถที่ด้านหน้าร้านอาหารแม่ลาปลาเผา ซึ่งตั้งอยู่ตรงข้ามสถานีตำรวจนครบาลห้วยหมาก นายสมชายได้ลงจากรถแล้วพูดคุยกับชายห้าคนที่ออกมาจากรถอีกคัน ก่อนจะมีการปล้ำสมชายเข้าไปในรถคันดังกล่าว ในเวลาต่อมา ในวันที่ 16 มีนาคม พ.ศ. 2547 มีผู้พบรถยนต์ของนายสมชายถูกจอดทิ้งไว้ที่ถนนกำแพงเพชรใกล้สถานีขนส่งหมอชิตซึ่งอยู่ทางตอนเหนือของกรุงเทพมหานคร ซึ่งห่างจากสถานที่เกิดเหตุลักพาตัวกว่า 10 กิโลเมตร

การดำเนินคดีอาญา

ระหว่างวันที่ 8 ถึง 29 เมษายน พ.ศ. 2547 ศาลอาญาได้ออกหมายจับเจ้าหน้าที่ตำรวจ 5 นายฐานร่วมกันปล้นทรัพย์นายสมชาย นิละไพจิตร และข่มขืนใจโดยใช้กำลังประทุษร้ายให้นายสมชายเข้าไปในรถ (ข้อหาข่มขืนใจผู้อื่นให้กระทำการใดหรือไม่กระทำการใด โดยใช้กำลังประทุษร้าย และร่วมกันปล้นทรัพย์) ทั้งนี้ ณ เวลานั้นการกระทำที่บุคคลสูญหายยังคงไม่เป็นความผิดตามกฎหมายไทย

หนึ่งในจำเลย คือ พ.ต.ต. เจิน ทองสุก เจ้าหน้าที่ตำรวจสังกัดกองบังคับการปราบปรามและเป็นหนึ่งในชุดสอบสวนคดีปล้นอาวุธเมื่อวันที่ 4 มกราคม พ.ศ. 2547 ส่วนจำเลยอีกคนหนึ่ง คือ พ.ต.ท. ชัดชัย เลี่ยมสงวน เป็นผู้บังคับบัญชาของ พ.ต.ต. เจิน ทองสุกกับจำเลยอีกคน และเป็นหนึ่งในเจ้าหน้าที่ชุดสอบสวนคดีปล้นอาวุธเช่นกัน

การพิจารณาคดีของเจ้าหน้าที่ตำรวจทั้ง 5 นายเริ่มขึ้นเมื่อวันที่ 12 กรกฎาคม พ.ศ. 2548

นิยามของการ “การหายสาบสูญโดยถูกบังคับ” ภายใต้อนุสัญญาาระหว่างประเทศว่าด้วยการคุ้มครองบุคคลทุกคนจากการหายสาบสูญโดยถูกบังคับ (ICPPED):

“การจับกุม ักขัง ลักพาตัว หรือการกระทำให้รูปแบบใดๆ ก็ตาม ที่เป็นการลิดรอนเสรีภาพโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือบุคคลหรือกลุ่มบุคคลซึ่งดำเนินการโดยได้รับการอนุญาต การสนับสนุน หรือการยอมรับโดยปริยายของรัฐ ตามมาด้วยการปฏิเสธที่จะยอมรับว่าได้มีการลิดรอนเสรีภาพ หรือการปกปิดชะตากรรมหรือที่อยู่ของบุคคลที่หายสาบสูญ ซึ่งส่งผลให้บุคคลดังกล่าวตกอยู่ภายนอกการคุ้มครองของกฎหมาย” (ข้อ 2)

**นิยามของการ “กระทำให้บุคคล
สูญหาย” ภายใต้พระราชบัญญัติ
ป้องกันและปราบปรามการทรมาน
และการกระทำให้บุคคลสูญหาย พ.ศ.
2565 ของประเทศไทย**

“ผู้ใดเป็นเจ้าของหน้าที่ของรัฐควบคุมตัว หรือลักพาบุคคลใด โดยเจ้าหน้าที่ของรัฐปฏิเสธว่ามีได้กระทำการดังกล่าว หรือปกปิดชะตากรรมหรือสถานที่ปรากฏตัวของบุคคลนั้นซึ่งส่งผลให้บุคคลนั้นไม่ได้รับการคุ้มครองตามกฎหมาย ผู้นั้นกระทำความผิดฐานกระทำให้บุคคลสูญหาย” (มาตรา 7)

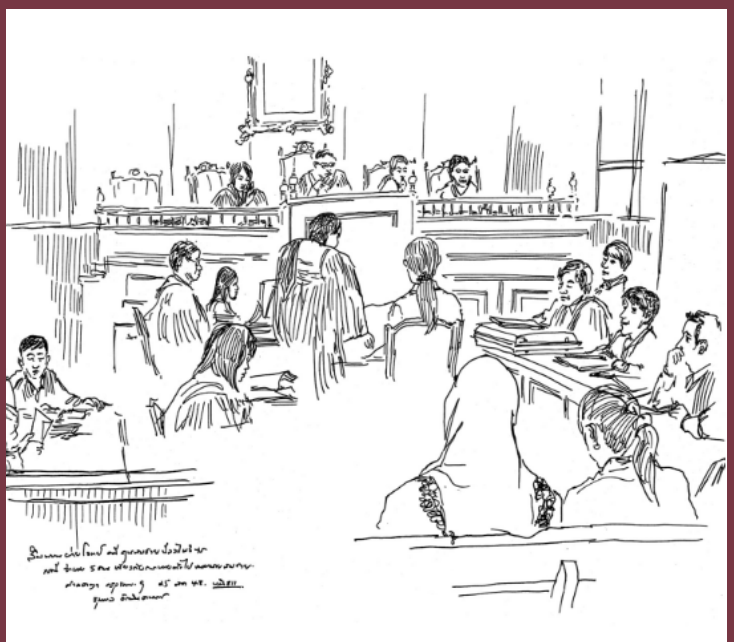
ทั้งนี้ การ “ควบคุมตัว” ถูกนิยามไว้ว่า หมายความว่า “การจับ คุมตัว ชัง กักตัว กักขัง หรือกระทำด้วยประการอื่นใดในทำนองเดียวกันอันเป็นการจำกัด เสรีภาพในร่างกายของบุคคล” (มาตรา 3)

คณะกรรมการนักนิติศาสตร์สากลได้สรุปข้อมูลเกี่ยวกับพยานหลักฐานที่น่าสืบในการพิจารณาคดีนี้ไว้อย่างครบถ้วนในรายงานที่เผยแพร่ในเดือนมีนาคม พ.ศ. 2552 เรื่อง “รายงานการพิจารณาคดีอาญาและการสืบสวนกรณีการบังคับให้สูญหายของนายสมชาย นีละไพจิตร (Report on the Criminal Trial and Investigation of the Enforced Disappearance of Somchai Neelapaijit)” โดยรายงานดังกล่าวได้ชี้ถึงความผิดปกติของกระบวนการสืบสวนสอบสวนและการดำเนินคดีทั้งหลาย ได้แก่ ความผิดพลาดของฝ่ายอัยการในการไม่ตั้งข้อหา จำเลยตามความรุนแรงของอาชญากรรมที่เกิดขึ้น ข้อกังขาอันร้ายแรงต่อความเป็นอิสระและการความเป็นกลางของการสืบสวนสอบสวนในเบื้องต้น การที่มีรายงานว่ามีการทำลายพยานหลักฐานและการขัดขวางการสืบสวนสอบสวนโดยเจ้าหน้าที่รัฐ ข้อบกพร่องในสาระสำคัญของหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ที่น่าเสนอต่อศาล รวมถึงการสืบสวนสอบสวนและการจัดเตรียมพยานหลักฐานจากผู้เชี่ยวชาญที่ดำเนินไปอย่างไม่เพียงพอเหมาะสมเกี่ยวกับบันทึกข้อมูลในโทรศัพท์เคลื่อนที่ของจำเลยทั้ง 5 คน

ในวันที่ 12 มกราคม พ.ศ. 2549 ศาลมีคำพิพากษายกฟ้องจำเลย 4 คน แต่พิพากษาว่า พ.ต.ต. เจิน ทองสุกมีความผิดฐานเบียดบังข่มขืนใจผู้อื่นให้กระทำการใดๆ และตัดสินลงโทษจำคุก พ.ต.ต. เจิน ทองสุกเป็นเวลา 3 ปี พ.ต.ต. เจิน ทองสุก ได้รับการประกันตัวออกไปด้วยเงินจำนวน 1,500,000 บาท ระหว่างการอุทธรณ์คดี

วันที่ 19 กันยายน พ.ศ. 2551 เจ้าหน้าที่ตำรวจรายงานว่า พ.ต.ต. เจิน ทองสุกหายตัวไปในเหตุการณ์โคลนถล่ม จนถึงปัจจุบัน ยังไม่มีการพบศพหรือสืบทราบชะตากรรม ต่อมา ศาลแพ่งได้ประกาศให้ พ.ต.ต. เจิน ทองสุก เป็นบุคคลสาบสูญในปีพ.ศ. 2554

คำพิพากษา

เมื่อวันที่ 11 มีนาคม พ.ศ. 2554 ห้าปีนับจากวันที่นางอังคณา นีละไพจิตรยื่นอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ วินิจฉัยกลับคำพิพากษาลงโทษ พ.ต.ต. เจิน ทองสุก โดยชี้ว่ายังคงมีข้อสงสัยต่อพยานหลักฐานที่ เสนอโดยพนักงานอัยการ รวมถึง ประจักษ์พยาน และยกประโยชน์แห่งความน่าสงสัยให้กับพ.ต.ต. เจิน ทองสุก ในส่วนจำเลยที่เหลือสี่คน ศาลเห็นว่ายังขาดพยานหลักฐานเพียงพอที่จะเอาผิด

วันที่ 29 ธันวาคม พ.ศ. 2558 มากกว่าสี่ปีหลังจากนางอังคณา นีละไพจิตร อุทธรณ์คดี ศาลฎีกายืน ตามคำพิพากษาของศาลอุทธรณ์ ยกฟ้องจำเลยซึ่งเป็นตำรวจทั้ง 5 นาย

การสืบสวนสอบสวนของ DSI

ในเดือนตุลาคม พ.ศ. 2547 นางอังคณา นีละไพจิตร ได้เรียกร้องให้กรมสอบสวนคดีพิเศษ (DSI) ภายใต้ กระทรวงยุติธรรม รับคดีเป็นคดีพิเศษและดำเนินการ สืบสวนสอบสวน ตั้งแต่วันที่ 19 กรกฎาคม พ.ศ. 2548 กรมสอบสวนคดีพิเศษได้ดำเนินการสืบสวน สอบสวนคดีบังคับให้สูญหายของนายสมชาย นีละ ไพจิตร กว่า มีข้อมูลความคืบหน้าเล็กน้อยมากที่ ปรากฏต่อสาธารณะนอกเหนือจากการค้นหาศพไม่กี่ ครั้ง ในเดือนมีนาคม พ.ศ. 2550 กรมสอบสวนคดี พิเศษรายงานว่าตนมีพยานหลักฐานเพียงพอเพื่อ พิสูจน์ว่านายสมชายได้เสียชีวิตแล้ว แต่ยังคงไม่ สามารถระบุสถานที่ตั้งศพได้

ในวันที่ 5 ตุลาคม พ.ศ. 2559 เป็นเวลา 11 ปี 3 เดือนนับตั้งแต่เริ่มมีการสืบสวนสอบสวน กรมสอบสวนคดีพิเศษได้ส่งจดหมายถึงนางอังคณา นีละ ไพจิตร เพื่อแจ้งว่าการสืบสวนสอบสวนเกี่ยวกับการสูญหายของนายสมชาย นีละไพจิตรนั้นได้ยุติแล้ว เพราะไม่สามารถหาตัวผู้กระทำผิดได้

ในวันที่ 13 มีนาคม พ.ศ. 2560 ประเทศไทยได้ให้ข้อมูลต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่ง สหประชาชาติระหว่างการพิจารณาตามรอบเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพันธกรณีภายใต้กติการะหว่าง ประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมืองว่าการสืบสวนสอบสวนคดีนี้ได้ยุติแล้วนับตั้งแต่ เดือนกันยายน พ.ศ. 2559 แต่สามารถเปิดคดีได้อีก “ถ้าสามารถระบุตัวผู้กระทำผิดได้ในภายหลัง”

การสืบสวนชะตากรรม

ในวันที่ 23 พฤษภาคม พ.ศ. 2560 ประเทศไทย ได้จัดตั้งคณะกรรมการจัดการเรื่องราวร้องทุกข์ กรณีถูกระงับการทรมานและถูกบังคับให้หายสาบสูญ โดยมีหน้าที่ในการสืบสวนสอบสวนและให้สัตยาบันตามอนุสัญญาว่าด้วยการต่อต้านการทรมาน และการกระทำอื่นๆ ที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี รวมถึง ICPPED ต่อมาในวันที่ 26 มิถุนายน พ.ศ. 2560 มีรายงานว่าคณะกรรมการได้ให้ข้อมูลว่าตนจะทำการพิจารณาการบังคับให้สูญหายที่เกิดขึ้นทั้งในอดีตที่ยังคงค้างค้าง รวมถึงกรณีที่เกิดขึ้นใหม่ และกรณีที่ถูกรายงานไปยังคณะกรรมการแห่งสหประชาชาติว่าด้วยการกระทำที่บุคคลสูญหาย โดยบังคับหรือไม่สมัครใจ ซึ่งรวมถึงกรณีของนายสมชาย นิละไพจิตร อย่างไรก็ตาม ระหว่างระยะเวลาที่คณะกรรมการนั้นยังคงปฏิบัติหน้าที่ จนกระทั่งถูกแทนที่ด้วยคณะกรรมการอื่น กลับไม่มีเจ้าหน้าที่แจ้งข้อมูลใด ๆ แก่ครอบครัวนิละไพจิตรเกี่ยวกับคดีของนายสมชาย ทั้งด้านการสืบสวนสอบสวนรวมถึงความคืบหน้าใด ๆ ในคดี

ในวันที่ 22 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2566 คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำที่บุคคลสูญหายได้ถูกตั้งขึ้นโดยพลของพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำที่บุคคลสูญหาย พ.ศ. 2565 โดยคณะกรรมการดังกล่าวนั้นได้มา

แทนที่คณะกรรมการที่ระงับไว้ข้างต้น โดยมีหน้าที่รวมถึงตรวจสอบข้อมูลและข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการทรมาน การกระทำที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือย่ำยีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ หรือการกระทำที่บุคคลสูญหาย รวมทั้งรับและติดตามตรวจสอบข้อร้องเรียน

มาตรา 17 ของปฏิญญาสหประชาชาติว่าด้วยว่าด้วยการคุ้มครองบุคคลทุกคนจากการกระทำที่สาบสูญกำหนดไว้ว่า

“การกระทำที่ถือเป็นการบังคับให้สูญหาย ควรถูกพิจารณาว่าเป็นความผิดต่อเนื่อง ครอบคลุมในผู้ที่กระทำผิดยังคงปกปิดชะตากรรม และถิ่นที่อยู่ของบุคคลที่สูญหาย”

นอกจากนี้ ตามที่ถูกระบุไว้ในความคิดเห็นทั่วไปของคณะกรรมการแห่งสหประชาชาติว่าด้วยการกระทำที่บุคคลสูญหายโดยบังคับ หรือไม่สมัครใจชี้ว่า ผลกระทบอย่างหนึ่งของ การที่การบังคับให้สูญหายเป็นความผิดต่อเนื่องคือการที่บุคคลอาจจะถูกดำเนินคดีจากการกระทำที่บุคคลสูญหาย โดยอาศัยอำนาจของกฎหมายที่ถูกตราและบังคับใช้หลังจากที่การสูญหายได้เกิดขึ้น เนื่องจากอาชญากรรมดังกล่าวนั้นยังคงต่อเนื่องอยู่ ครอบคลุมในผู้ที่ยังคงไม่ทราบถึงชะตากรรมและถิ่นที่อยู่ของเหยื่อ

แนวคิดดังกล่าวเองก็ถูกสะท้อนอยู่ในกฎหมายไทยโดยมาตรา 7 ของพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมาน และการกระทำที่บุคคลสูญหาย พ.ศ. 2565 ได้รับรองว่าการกระทำที่บุคคลสูญหายให้ถือเป็นความผิดต่อเนื่องจนกว่าจะทราบชะตากรรมของบุคคลนั้น

มาตรา 10 ของพระราชบัญญัติยังกำหนดไว้ว่าการสืบสวนต้องกระทำ “จนกว่าจะพบบุคคลซึ่งถูกกระทำที่สูญหายหรือปรากฏหลักฐานอันน่าเชื่อว่าบุคคลนั้นถึงแก่ความตายและทราบรายละเอียดของการกระทำ ความผิดและรู้ตัวผู้กระทำความผิด” นอกจากนั้น ในบทเฉพาะการของพระราชบัญญัติยังกำหนดไว้ว่าความดังกล่าวสามารถใช้บังคับแก่การกระทำที่บุคคลสูญหายก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับโดยอนุโลม อย่างไรก็ตาม ครอบครัวนิละไพจิตรยังไม่ได้รับการแจ้งข้อมูลใด ๆ จากเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับความคืบหน้าหรือพัฒนาการในคดีนี้ อีกทั้งไม่เคยมีเจ้าหน้าที่ติดต่อมาเกี่ยวกับกรณีดังกล่าวเพื่อปรึกษาหารือถึงการดำเนินการขั้นตอนต่อไปนับตั้งแต่ที่พระราชบัญญัติมีผลบังคับใช้

โครงการคุ้มครองพยาน

ในเดือนมีนาคม พ.ศ. 2551 กรมสอบสวนคดีพิเศษให้การคุ้มครองกับนางอังคณา นีละไพจิตร ภายใต้โครงการคุ้มครองพยาน

หลังจากที่ประเทศไทยให้ข้อมูลต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติในเดือนมีนาคม พ.ศ. 2560 แม้ว่าจะระบุว่าได้ยุติการสืบสวนสอบสวนไปแล้ว แต่กรมสอบสวนคดีพิเศษยังคงยืนยันที่จะให้การคุ้มครองต่อนางอังคณา นีละไพจิตร ภายใต้โครงการคุ้มครองพยานต่อไป โดยให้เหตุผลว่าคดีดังกล่าวนี้สามารถถูกเปิดและดำเนินการสืบสวนสอบสวนต่อไปได้ถ้ามีการค้นพบพยานหลักฐานใหม่

อย่างไรก็ตาม ในวันที่ 22 มีนาคม พ.ศ. 2565 กรมสอบสวนคดีพิเศษแจ้งแก่นางอังคณา นีละไพจิตร ว่ากรมสอบสวนคดีพิเศษได้ตัดสินใจที่จะยุติการให้ความคุ้มครองแก่นางอังคณา นับตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2565 หลังจากคณะกรรมการคุ้มครองพยานภายใต้พระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. 2546 เห็นควรต้องยุติโครงการดังกล่าว โดยนางอังคณายังได้รับการแจ้งว่ากรมสอบสวนคดีพิเศษเห็นว่าไม่มีความเสี่ยงหรือความสถานการณ์คุกคามใด ๆ ต่อเธอเป็นระยะเวลา 4 ปี

อังคณาได้อุทธรณ์คำสั่งของกรมสอบสวนคดีพิเศษต่อศาลอาญา ศาลรับคำร้องของเธอแต่เห็นว่า การดำเนินการกระบวนการพิจารณานั้นจะต้องดำเนินการเป็นการลับ โดยไม่เปิดเผยให้ผู้สังเกตการณ์ที่เป็นอิสระรวมถึงนักปกป้องสิทธิมนุษยชนเข้าสังเกตการณ์พิจารณา คดี ในเดือนตุลาคม พ.ศ. 2565 แม้ว่าจะมีรายงานเกี่ยวกับสถานการณ์คุกคามในเดือนเมษายน พ.ศ. 2565 ว่าพบบุคคลที่ไม่สามารถยืนยันได้โดยนครโครขนาดยาว 9 นิ้วบริเวณหน้าบ้านของนางอังคณาในจังหวัดกรุงเทพมหานคร แต่ศาลยังคงมีคำสั่งยินยอมให้กรมสอบสวนคดีพิเศษยุติการคุ้มครองพยานแก่นางอังคณา นีละไพจิตร โดยเห็นว่าไม่มีความเสี่ยงด้านความปลอดภัยเนื่องจากการสืบสวนสอบสวนคดีของสามีของเธอนั้นได้ยุติไปเป็นเวลานานแล้ว

ข้อเสนอแนะ

1. ดำเนินการสืบสวนสอบสวนต่อไป โดยละเอียดถี่ถ้วน รวดเร็ว มีประสิทธิภาพ และเป็นกลาง เกี่ยวกับการบังคับให้สูญหายของนายสมชาย นีละไพจิตร โดยมีเป้าหมายเพื่อที่จะชี้แจงและไขความกระจ่างเกี่ยวกับข้อเท็จจริงที่นำไปสู่การบังคับให้สูญหายของนายสมชาย แก่นางอังคณา นีละไพจิตร และครอบครัว รวมถึงนำตัวผู้กระทำความผิดเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม และ
2. ดำเนินการเพื่อประกันความปลอดภัยของนางอังคณา นีละไพจิตร และครอบครัวของเธอต่อไป รวมถึงกำหนดมาตรการการคุ้มครองพยานที่เหมาะสม

รายงานของ ICJ เกี่ยวกับการพิจารณาคดีอาญาและการสอบสวนการบังคับบุคคลให้สูญหายของสมชาย นีละไพจิตร

สลิปที่ไร้ความจริง: สมชาย นีละไพจิตร และการบังคับบุคคลให้สูญหายในประเทศไทย

การวิเคราะห์ของ ICJ และแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล เกี่ยวกับข้อบกพร่องที่มืออยู่ของร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการบังคับบุคคลให้สูญหาย

วันครบรอบ 20 ปี

การบังคับบุคคลให้สูญหายของทนายสมชาย นีละไพจิตร

จัดทำโดย: ครอบครัวนีละไพจิตร และคณะกรรมการนักนิติศาสตร์สากล (ICJ)
งานศิลปะโดย: แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล ประเทศไทย